

BOTSWANA BUREAU OF STANDARDS

MOLAETSA KA

**MOTLOTLEGI. N MOROKA
TONA YA TSA PAPADI LE MADIRELO**

**Molaetsa was Letsatsi la Mafatshefatshe la
Ditekanyetso
14 October 2007**

Moono: Ditekanyetso le Moagedi – Di na le seabe mo Sechabeng

MOONO: Ditekanyetso le Moagedi – Di na le seabe mo Sechabeng

Bagaetsho Botswana o kopana le mafatshe a mangwe a e leng maloko a lekgotla la mafatshefatshe la ditekanyetso (ISO), lekgotla la mafatshefatshe la maranyane a tsa metlakase (IEC) le lekgotla la mafatshefatshe a tsa ditlhaeletsanyo (ITU), go ipelela letsatsi la mafatshefatshe la ditekanyetso ke gore World Standards Day le le ipelelwang kgwedi ya Phalane e tlhola malatsi a le lesome lebone ngwaga le ngwaga. Molaetsa wa mono ngwaga o itebagantse le moonoo o o reng “ Ditekanyetso le Moagedi- Di na le seabe mo sechabeng”.

Go tlhaloganya botoka gore ditekanyetso (Standards) di na le seabe jang mo moageding, go botlhokwa go lemoga gore lefatshe ka bophara le le kaiwang jaaka motse o o mongwe fela, go akaretsa Botswana, le tliša le go lemotsha mebuso botlhokwa jwa ditshwanelo le maitlamo a baagedi. Se se akaretsa ditshwanelo tsa pabalesego, itshireletso, botsogo le go kgona go bonala ga dikitsiso. Mme maitlamo one a akaretsa go somarela le go babalela tikologo kana tikatikwe le go tlotla pabalesego, dithoto le go ithuna ga ba bangwe. Ditekanyetso (Standards) di baya seelo kana motheo wa ditlhokego tsa dithoto le ditirelo, ka go rialo di dire seikokotlelo se ka sone boleng le pabalesego ya dithoto le ditirelo di ka agelwang mo go sone. Ka jalo, ditekanyetso (standards) di thusa moagedi go diragatsa ditshwanelo le go lemoga maitlamo a gagwe ka go abela baji-bareki dikitsiso tse di amang dithoto le ditirelo tse ba di rekang le tse di bonwang ke baagedi ka kakaretso.

Jaaka leloko la mafatshefatshe, mmuso wa Botswana o na le seabe mo go beeng monwana ditumalano tsa kgwebisano tse di tlamang gore dithoto le ditirelo tsa rona di bewe leitlho go bona gore a di dirilwe ka ditekanyetso tse di amogelesegang lefatshe ka bophara, ka go rialo bokgoni jwa rona jwa go tlhalosa ka botlalo ditlhokego le go fa tshedimosetso ka seemo sa ditekanyetso (standards) bo na le seabe mo go kgonagatseng gore dithoto le ditirelo tsa rona di itlhokoletse go ka amogelwa mo mebarakeng ya mafatshefatshe.

Bagaetsho, lo tla amogela le go lemoga gore lefatshe ka bophara le le senang ditekanyetso (standards) go nna thata gore le tswellele sentle, ka ditekanyetso di ama diemo tsotlhe tsa matshelo a rona, sekai, diterena tsa rona di ne di ka se kake tsa kgona go isa dithoto go tswa lefatsheng le lengwe go ya kwa go le lengwe fa seporo se ne se sa dirwa go tswa ka fa ditekanyetsong (standards) tse di tshwanetseng. Ba matlhabelo ba ne ba ka se kake go kgona go rekisetsa bareki bokete jwa kilogram ya nama bo bo tshwanang fa seelo sa bokete bo, se ne se sa lekanyediwa ka tekanyetso e e matshwanedi. Go kgona ga rona ga go tlhaeletsanya ka maranyane a metlakase go ne go ka se kake ga kgonagala fa mafatshe a ne a dirisa ditekanyetso (standards) tse di farologanyeng. Sechaba segolo bogolo se ne se ka sokodisiwa ke dithulaganyo tse di sa tsamaelaneng tse di neng di ka dira gore tlhabologo le kgolo ya itsholelo di seka tsa kgonagala.

Ka go rialo ditekanyetso (standards) di na le seabe se segolo mo go tlhomamiseng gore lefatshe ka bophara le dirisana le go tsamaega sentle ntle le dikgoreletsi. Moagedi ka go rialo o solegelwa mosola ke go bonwa motlhofo ga dithoto le ditirelo ka maikaelelo a go godisa itsholelo le go tshela mo go lolameng..

Tiro e ba Botswana Bureau of Standards (BOBS) ba e dirang ba e tshwaraganetse le ba ISO, IEC le ITU ya go nna le seabe mo go dirweng ga ditekanyetso tsa mafatshefatshe (international standards) ga se fela go bula mebaraka ya tsa kgwebo, mme gape ke go abela moagedi pabalesego ya tikatikwe, pabalesego, itshireletso, botsogo le go kgona go bona dikitsiso le go nna le kitso. Ditekanyetso tsa mafatshefatshe (international standards) di tswelletse ka go gola mo go thuseng go tlosa dikganedi tsa kgwebisano magareng ga mafatshe a a humileng le a a humanegileng ka jalo di na le seabe mo go tlhatloseng itsholelo ya baagedi.

Fa re ntse re tsamaela kwa isagong, tiro ya Botswana Bureau of Standards ka tshwaragano le ba ISO, IEC le ITU e tla tswelela ka go rulaganya go dirwa ga bonokopila kana boitsanape bo bosha bo bo ka godisang itsholelo mme ka go rialo e nne le seabe bo matshelong a Batswana.

Mono ngwaga Botswana Bureau of Standards e digela dingwaga di le lesome e ntse e dira. Go a itumedisa go lemoga gore BOBS e setse a rurifaditse madirelo a feta

masome a mabedi le bosupa fa a tsamaelana le go sala morago tekanyetso ya BOS ISO 9001:2000, e, ke tekanyetso ya tsamaiso kgwebo ka boleng e ka yone fa e diragaditswe ke madirelo le dikgwebo e ka nnang le seabe mo go direng ka bonatla le mo maduong a tsone. Ditlankana tsa thurifatso ya dithoto di feta masome a mabedi di setse di a betswa madirelo a mo gae le a a kwa ntle e le sesupo sa gore a setse morago le go tsamaelana le ditekanyetso tsa Botswana (Botswana Standards). BOBS gape e setse e dirile ditekanyetso (standards) di feta makgolo a matlhano tse di akaretsang ka bophara dithoto le ditirelo.

Jaaka Botswana a boa gape a ipelela letsatsi la mafatshefatshe la ditekanyetso, ke gwetlha dikgwebo tse di potlana, tse di fa gare le tse dikgolo go tsaya tshono/sebaka sa go dirisa ditirelo tsa Botswana Bureau of Standards go tlabolola boleng jwa dithoto le ditirelo tsa bone le go tthomamisa go oketsega ga go bulega ga mebaraka ya matshefatshe. Maduo le mosola wa se ke go oketsega ga ditiro/mebereko mme ka jalo go tokafatse matshelo a baagedi.

A re nneng le letsatsi la matshefatshe la ditekanyetso le le mosola jaaka rotlhe re tsenya mo tirisong ditekanyetso (standards) ka tsela epe fela e le go tokafatsa boleng jwa matshelo a rona.

PULA! PULA! PULA!